

BÉTSI MAGYAR KURIR.

És

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL

Nr.

Indült: Kedden, Mártzius' 25-dikén, 1854.

24.

FRANTZIA ORSZÁG.

A' Deputátusok Kamarája Mártz. 11-dikén tartatott Ülésében, noha az Egyesületek ellen szerkeztetett fontos kérdés vételettel tanátskozás alá, még is tsak igen kevés tagok jelentek meg, — ellenben a' gallerián nagy volt a' tolongás. Először Andry Puyraveau akart beszélni, de tsak hamar Ludre Urnak engedte által előjussát, a' ki is így szóllott: „Az előttünk lévő törvényjavallat a' társaságos rendnekegyik alapját illeti. Az ember, a' többi állatoktól egyetlen egy character által különbözteti meg magát, a' szabad akarat által, e' nélkül tsak a' puszta hajlandóságot követné. Az ember alkotásánál fogva, mindenkor előhalad, 's előhaladásának egyik feltétele az Egyesület lelke. Azomban ki alapította a' kereskedési hitelt? ki ásta a' tsatornákat, kikészítette a' vasútakat? Az Egyesület lelke. Valljon, miért ellenzi hát ezt a' Kormány, holott ez Nékie, éppen istápul szolgál? Azért, mivel a' Kormány már régtől fogva egy hátra felé vivő utat vett fel. Előbb a' Nemzettől, az az minden polgároktól kellett volna tanátsot kérnie. A' Nemzet nem tsak privilegiált emberekből áll, hanem olyanokból is, kik just, és kegyeret várnak, 's a' kiktől mind ezt, mind amazt megtagadták. (A' középén morgás.) A' Kormány megijedt, 's másba is félelmet akart gerjeszteni. Az Agioteurekhez így szóllott: Jertek

hozzám, 's vegyetek részt az eltörlésben; — az Arisztokratákhoz így: Jertek hozzám, én azt nektek, a' mit elvesztettetek, ismét kipótolom, és így a' Juliusi Revoluzió ellenségeit mézes beszéddel tartogatta. Hát a' népnek ki adta e' a' maga részét? Ez nyomorúságában meghúzta magát, 's ha panaszra nyitotta száját, kartátszal fenyegettetett. (tartós morgás) Így azután olly férjfiakat lehetett látni, kik a' Juliusi Revoluziót örömmel köszöntötték, de azután tölle elszakadtak, 's nem tartottak számot hivatalokra, mivel érzették magokról, hogy azokat ügyesen bé nem tölthetik. Mi lett ennek a' következése? az, hogy a' Republicai felekezet megerősödött. Annak a' Kormány az oka. Nem mondom én, hogy a' Republicai felekezet álnok, hanem hogy a' Kormány Grenobléban, Lyonban, és Párisban vért ontott, hogy a' fővárost ostromi állapotba helyeztette, 's véle ügybánt, mint meghódolt várossal. A' Kormány a' Nemzetigárdát elosztatta, holott ez az Országnak legnagyobb hasznára volt. Ez azért történt, mivel a' Nemzetigárda olly főket választott, kik a' Status hatalomnak nem tetszettek. A' Kormány hallatlan keménységgel üldözte a' sajtót, úgy szinte a' személyes szabadságot is, — 's valljon minő Politzia által? (új morgás.) Azon törvények, mellyekkel Napoleon megelégedett, 's mellyeket a' Restauráció sem mert megkeményíteni, már ma nem elegendők.

annak a' Stathshatalomnak, mely magát a' nép akaratjából származottnak lenni valja. A' Juryval többé meg nem elégszik, 's olly Törvényszéket akar teremteni, mely valamelly tsillag Kamarához hasonlítson. A' melly törvényt most reá tolnak, leginkább az Embri jussok társasága ellen van intézve. Ugy de ez a' társaság soha sem esküdtöt öszve. Az emberi jussok társasága sokkal felvilágosodottabb polgárokból áll, mintsem hogy nem érezné, hogy a' Kormány maga magának legnagyobb ellensége. (tetszés) Ha egykor a' Nemzet helyben hagyja, a' társaság alap reguláit, kötelességének tartaná fegyvert fogni, de addig lázzadást nem támaszt. Az Urak valóban nem fogják tűrni, hogy a' Kormány börzadásra hívó úlat válaszszon, 's egy olly törvényt bizonyosan visszaútasítanak, mellyet a' Kormány magától nem mert volna előterjeszteni. A' Despotismusnak nem fogunk eszközül szolgálni. Keratry Ur így szóllott. Az Egyesületeknek különbféle nemei vagynak, 's én azt hiszem, nagy tévedésben vagyunk, ha azokat, kik a' mesterségek, 's tudományok előmozdítását tzelozzák, vagy kereskedési, és szorgalom merészletekbe fognak, másokkal eltseréljük. Azt is meg kell megjegyezni, hogy minden találmányok, és szép művek egyes embernek fejéből jöttek e' világra.

A' Deputátusok Kamarája Mártz. 13 kán tartatott Ülésében az Egyesületek elleni javallat folytattatott. Bignon Urnak a' volt a' kívánsága, hogy a' törvényjavallat elmellőztessenek, ha erre a' Kamara reá nem áll, akkor a' javallatban módosítást kíván, ha ez sem leszik, akkor a' törvényt tsak 1836 eszt. elejéig kívánja kiterjeszteni.

(Temps.) A' Budget biztosság győzött, 's a' Hadi Miniszternek capitulálni kellett: 55,000 gyalog, és 15,000

lovas katona hazájába bostáttalik: ez valóban nagy takarékoság, 's érezni fogja az Ország.

Calaisból Mártz. 11 ről írják: Tegnap Dom Pedró seregétől 85 katona érkezett hozzánk. 64-en közzülök frantzia, 10 Belga, 8 Burkus, 1 Lengyel. Valóban ezek mindnyájan a' nyomorúságnak testesült képei, úgy hogy a' Maire elébb egy intézetben mind-egyikre ruhát adatott.

(Journal de Francfort.) A' Deputátusok Kamarájából valaki, X-dik Károly fogva ülő Minisztercinek szabadon való bostáttatásokat kívánta. Az 1814-ki Charta, és később az 1830 ki alap-törvényül állította fel, hogy a' Miniszterek felelet terhe alatt vagynak, és hogy a' Király Magasem törvényt, sem Ordonnanzot nem írhat alá. Frantzia Ország, Anglia példája után meghatározta: „A' Király nem követhet el igazságtalanságot, hanem mindenért a' Miniszterium tartozik felelni. A' midőn tehát a' Királynak hibáit a' Miniszterekben büntetik, a' Királyt többé nem lehet büntetni. Ha a' Király megbüntetődik, és az által személyének sérthetlensége eltöröltetik, akkor a' Miniszterialis felelet terhenek semmi ereje sints. Vagy ez a' törvény áll, és akkor a' Király sérthetetlen személyet nem lehet büntetni, vagy nem áll, és akkor a' Király megbüntetésével megszűnik a' Miniszterek felelet terhe. Ezen Logica szerént azt lehetett kihúzni, hogy X dik Károly sérthetlensége miatt, a' Miniszterek estek büntetés alá: de miután X dik Károly thronját elvesztette, 's következésképpen sérthetlensége is megszűnt, a' Minisztereket többé nem lehet büntetni. A' Hámi tömlőtözözéskor, valóban X dik Károlyt a' thronuson kellene szemlelnünk, ennek számkivetésével pedig a' Minisztereket szabadságban. A' polgári tör-

vények bizonyos esetekben kezességet is elfogadtak az adósok mellett, de soha sem mentek annyira, hogy azt állították volna, melly szerint mind az adós, mind a' kezes tartozzék megfizetni. Ezen észrevételekből következik: „Ha a' Német Státusokba a' Miniszterek felelet terhét bé akarván hozni, valaki azt állítja, hogy azon Országokban, hol ez a' felelet teher fenn áll, a' Felség sérthetellensége hátsorságosítottik, bátran azt felelhetjük: „Az nem igaz!“

A' Deputátusok Kamarája Mártz. 11-ki Ülésében: Keratry Ur az Egyesületeket illető törvényjavallatra nézve ekképpen szólott: Mit tettek magoknak tzélul amaz Egyesületek? Semmi mást egyebet, mint, hogy Státus épületünket minden oldalról megtámadják, — és törvényeinket láb alá tapodják! Jacqueminot General, a' ki szinte a' Kormány által előterjesztett Egyesület mellett fogott, arra hivatkozott, a' mit Lafayette General 1792-ben a' Clubboknak, és Egyesületeknek veszedelmes befolyásokról írt vala, 's azt is említé, a' mit 2 esztendővel későbbben Vashington az Amerikai Congresszus előtt mondott: „Az igazi népet, melly politikai véleményének nyilatkozatása végett bizonyos időben összevegyül, nem kell összekeverni az állandó társaságokkal, mellyek összeállván, azt a' just veszik magoknak, melly szerint a' felsőbb hatalom tselekedeteit tzirkálgatják, hogy a' közvéleményt vezessék: az ilyen társaságok egyKormánnyal sem egyeztethetnek meg, 's elebb utóbb vagy közgyűlölséget vonnak magokra, vagy a' fenn álló rendet felforgatják.

(Patriote Franc.Comtois.) Martz. 9-kén a' külömbféle Egyesületek gyűlést tartottak, hogy a' Kormány által ellenük tzélba vett törvény ellen protestáljanak. Ennél fogva elhatározták, a'

mint következik: „Fontolóra vévén, hogy a' politikai Egyesületeknek megtiltása annyi, mint minden emberi társaság fundamentomának aláasása, — hogy továbbá esztelenség, sőt véték, az embert természeti jussától megfosztani, a' mit csak a' Despotismus tehet, hogy az által a' nehézségeket könnyebben elfejthassa, — egyes akarattal elvégeztük: 1 ór A' Jurának Republicai Egyesülete kinyilatkoztatja, hogy minden törvénynek ellene mond, melly az Egyesületek szabad gyakorlását meg akarja gátolni. 2-or Ezentúl is fenn áll, mint ekkoráig az Egyesület, es organizációja ugyan azon alapokon megmarad. 3-or Egy centralis biztosság neveztetik ki, melly az Egyesületeket részekre fogja osztani. Miután ezen 3 határozat szavazás által elfogadtatott, a' gyűlés eloszlott.

(Moniteur.) Oysonville hajóskapitány, a' Toulonnál elmerült Superbe nevű linea hajó miatt, Hadi törvényszék elibe állittatván, Mártz. 7-kén szabaddá nyilatkoztatott.

Lamartine Alphons (híres francia költő) kéziratjait a' Kelet felett, hol két esztendeig mulatott, és számos költeményeit, mellyeken 15 esztendő-től fogva dolgozik, 80,000 frankért adta el Gossefin Párisi könyvárosnak, elebbi munkái kiadójának.

N A G Y B R I T A N N I A.

Az Alsó Háznak Mártz. 8-kán tartott Ülésében, Hume Ur a' gabonát illető törvenyt hozta indítványba, 's azt javallá, hogy a' Ház kiválasztottsági állapotban a' felöl tanátskozzék, vajjon nem volna e' jobb a' most szüntelen változó vám helyett, külső Ország életre meghatározott adót vetni. Javallatjának alapítására ekképpen szólott: „Egy részről nagy néptömeget látunk, melly a' terhek könnyítése után

esdekel, más részről néhány privilegiált embereket, kik igazságtalan hatalomra szert tévén, miattok, az első a nagy teher alatt majd leroskadnak. Valljon, — feleljen mindenki lelkiismerete sugallása szerint, az utolsó 30 esztendőben, egyenlő óltalma volt e' a földművelőnek a' földbirtokossal? Az 1821-ki földművelő Választottság tudósításából látható, hogy a' földbirtokosok korábbi időktől fogva mindent elkövettek, hogy természetvényeik betsét rendkívül neveljék. (halljuk!) 1660-ik esztendőől fogva, a' Parlament majd nagyobb, majd kisebb vám, majd megvesztegés által az élelem árát mestersegesen felvinni törekedett, de a' környüállások megmutatták, hogy ezt lehetetlen volt kivinni, míg nem 1815-ben a' jelen tiltó Systema (Prohibitivesystem) elfogadtatott.

Az Alsóház Mártz. 11-kén tartatott Ülésében arról volt a' szó, valjon a' Parlamentalis tagok, választatások után minő esküvést tartoznak letenni? O'Connell ez iránt következőleg szóllott: „Ha az esküvés tsak ugyan megmarad, ennek azt hiszem olyan-nak kellene lenni, mellyben az esküvők részekről kinyilatkoztatik, hogy semmi tilalmas eszköz, vagy megvesztegetés által nem jutottak a' Parlament-be. Én ezt azért javallom, mivel olyan sokféle esküvés formuláink vannak. A' Protestans, és Cath. tag esküszik, a' Quaker bizonyít, és más felekezet, ha felvétetnék, ismét másképpen kezeskednék betsülete felől. Ugy hiszem, eljött az ideje, mellyben minden kétértelmű esküvések, és vallás felekezet közötti különbségek eltöröltessenek: úgy is azok tsak szempillantnyiak, úgymint az Ülés kezdetekor, 's azután tüstént elenyésznek. Én igen roszsznak tartanám, ha a' Catholicusok által letenni szokott esküvések felől

különbözők volnának a' vélekedések. A' keresztény erköltsi tanításban nints megtáfolhatatlanabb igazság, mint az, hogy a' kétértelmű esküvést az magyarázza, a' ki az esküvést kívánja, nem pedig, a' ki azt leteszi. Azért már előbbi alkalommal is kötelességemnek tartottam, hogy a' Kormányt, és e' Házat annak kinyilatkoztatására felszólítsam, valjon különbözik e' a' Catholicusok esküvés formulájolnak magyarázatja attól, a' melly értelmet nekik adnak? én már előbb, az igaz, erre megnyugtató választ nyertem, de vagnak még is ebben a' Házban, kik vélem ezen tekintetben egyet nem értenek. A' Cath. tagokat nem kell olyan állapotban helyheztetni, hogy midőn ők ilyen értelemben teszik le az esküvést, némelly tagoktól anolyan értelmet adnak nekik. Azért kívánom a' választottság kinevezését, hogy megtudjam, maradhatok e' vagy nem a' Parlamentben? mert ha talán a' Választottság vélekedése szerint az esküvés úgy magyaráztatik, hogy azt nekem, mint Catholicusnak lelkiismeret szerint lehetetlen volna letennem, akkor e' Házat mindjárt ide hagynám! Tsak egy pontban egyeznek meg minden vetelkedők, — hogy tudniillik a' Catholicusok a' mostani esküvésmód mellett az ideig való hatalom, és a' Püspöki Egyházat illető tárgyak felett szavazhatnak. A' Reformatiót követő vallásos meghasonlás eszközlötte a' jelen Systemát. Most miután a' Vallásos különbségek megszűntek, a' vallásos esküvéseket is el kellene törölni. Az 1829-ki esztendő nagy változást szült: az akkor keresztül ment törvény által lett a' jelen esküvés, — a' Protestánsoknál pedig a' Sz. Mise, és Szentek elleni nyilatkoztatás eltöröltetett. Még is sok különös maradt fel mind e' mái napig is. Eppen egy Placatum van kezemben, melly

nek egyik oldalán a' Protestánsok számokra 3, a' Catholicusokéra pedig egy esküvés formula vagyon feljegyezve: már most, — az elsőnek, a' mi elég különös, a' Stuart Házat kell megtagadniok! vallyon nem nevetséges volna e', ha valaki e' Házon kívül ekképen esküdnek? A' Protestánsoknak jelen esküvések a' Korona eránti hűség fogadásában áll: és miért nem elégszik meg a' Ház evvel az esküvéssel, holott ezt mindnyájan örömezt leteszik, 's mellyben semmi kétértelműség sints. A' Catholicusok esküvések formulája első része jobbágyi esküvést foglal magában, 's ez ellen nints is kifogásom, tsak hogy a' Protestánsokétól különbözik. Azután 'Sófia Hertzegaszszony, mint Hannovera Fejedelem aszszonya, 's örökösei eránt tétetik fogadás: erre nézve sints észrevételem, — de azután egy helyen ez van: „továbbá fogadom, hogy azon véleményt, melly szerint a' Pápa, vagy a' Római Szék valamelyik fő Előjárója által kizárt Fejedelmet, jobbágyai thronjáról letehetik, félrevetem, és megtagadom.“ Az igen természetes, hogy ezt jó lelkiismerettel fogadhatom, de miért kényszerít engem a' Ház ilyen fogadásra? Ha valakinek olly kevés erköltsi érzése volna, hogy valakinek megöletését azért, mivel az, az Egyház által kizáratott, törvényesen szabadnak tartaná, az ollyannak valóban akkor sem kellene hinni, ha az ellenkezőre esküvés által kötelezné magát. Illy kinézet, minden emberi érzeménynek ellene vagyon. Meglehet e' még tovább is ilyen nemű esküvést hagyni? Én egy Választotságra szavazok, melly ezt fontolóra végye. Ha talán még tovább is megmaradna, akkor, az igaz, fejemet, járom alá kell hajtani, de tsak nem nyughattam addig, míg ezen tárgyat a' Ház elibe nem terjesztettem. Ama kifejezés is igen két

értelmű: „Protestáns Kormány a' szövetséges Királyságban, holott tudva van, hogy tsak a' Királynak, és Lord Cantzellárnak kell lenniük multhatatlanul Protestánsoknak. Azután azt kívánja az esküvés, hogy semmiféle Privilegiumot ne használjak a' Protestáns Vallás megtsonkítására, vagy gyengítésére. Mit értenek ezen szó alatt, „Privilegium“? Talán e' Parlamentben való Ülés jussát? ez tehát mindég két értelmű marad, — már pedig kétértelműségnek soha sem kellene elő fordulni az esküvésben, melly szükséges, hogy világos, megfogható, és egyszerű legyen. A' mi az úgy nevezett Suprematie esküvést illeti, a' Protestans jó lelkiismerettel fogadhatja, hogy idegen Fejedelem, Ur, Praelatus, Országunkban Egyházi Törvényhatósággal ne bírjon, — de hogy lehet arra esküdni, hogy illy Egyházi Törvényhatóság nints, holott azt én, és minden Catholicus tudja, és elesméri, 's holott a' Parlament is maga a' Státus költségén illy Collegiumot tart, melly Rómában a' Pápanak Egyházi parantsolatja alatt áll. Azt mondták, hogy ha a' Catholicusokat a' Parlamentbe botsátának, öszve fognának ülni, 's mintegyestült test szavazni, — ez pedig veszedelmes volna: azomban még is, mint hiszem, soha sem szavaztak együtt, kivéven egyszer, a' Zsidók Emancipatziójok alkalmával. (halljuk) O'Connell Urnak javallatja olly kevés tetszést nyert, hogy kéntelen vala azt vissza venni; leginkább ellenzette az indítványt Peel, és Stanley, még is O'Connell ki nyilatkozatá, hogy még egy izben, később, próbát fog tenpi javallatjával. Azután Agnev Ur 3 billt terjesztett elő, — az egyikben a' Vasárnapok szorossabb megtartását, a' másodikban az ünnepeket illető törvények javítását kívánta. Mind a' két javallat elfogadtát ott,

de a' harmadik, melly szerint a' helybeli Elöljárók meghatalmaztak, a' szombati, és hetfői vásárokat más napra rendelni, 181 szavazattal 157 ellen felvettettel. Nagy neveltséget gerjesztett O'Connell Úrnak az utóbbi javallatra tett észrevétele, hogy tudniillik, megelégedhetik a' tisztelt Baronet a' Vasárnap, 's ne kívánjon még a' Szombatról, és Hetfőről is rendelőt tétetni.

BELGIUM.

Antverpia Mártz. 10 kén. Ma reggel itt nints egyébről szó, mint hogy múlt éjjel, a' Lilloi Holíandusok, a' Doëli Belgákat megtámadták. A' dolog így történt: A' Lillói Hollandusok 7—800 lépessel túl mentek a' Holland Belga határ lineán: azonnal lármá kerekedett: az Őrség tüzelt a' Hollandi hajókra, mellyek minden felelet nélkül visszavonultak, de egy óra múlva ismét megjelentek. A' Skaldis bal partjának Commandánosa, Stroykens Major elő sicielt, az őrdet megkettőztette, 's még egyszer lövetett a' hajókra, mellyek tsak hamar el is tűntek, 's többé vissza sem jöttek. Báró Eva in Hadi Miniszter, tegnap ide érkezett, 's több főtisztekkel együtt a' fellegyárba ment, 's egyszersmind a' Skaldis bal partjára katonákat rendelt. Antverpiából költ későbbi tudósítások szerint, a' mozgás tökéletesen megszűnt; már többé nem beszélnek sem Doëlről, sem a' Hollandusok megtámadásokról, 's kirohanásokról.

SPANYOL ORSZÁG.

(Sentinelle des Pyrenées.) Bilbaóból jelentik: Kerületünkben a' Garlisták úgy beszélnek, és tselekesznek, mintha Don Carlos a' Spanyol thronuson ülne, támogatva Merino, Valdespina, és Verastegny által. Mindegyiknek van külön serege, igazgatása, vám lineákat állítanak fel, önnkénytes

adót hajtának be, a' vámhivatalok, tisztjeik által alá írt nyugtatványt fogadnak el, és ezen, 's még más források által folytatják a' költséges háborút.

Egy Spanyol Journál az Alkotványnak alapjait adja elő rövideden. A' jelen Kormány, az Ország intézeteit, a' mennyire lehet, a' Kormányéival egy sokra akarja emelni. Azonközben a' Korona nagy hatalmat tart meg magának a' Corteseken. 1-ör A' Kamarák minden ket esztendőben legalább egyszer összeüljenek, ha azt egyebbe ánt a' Korona tanácsosnak tartja. A' Királynak jussa van a' Corteseket összehívni, és eloszlatni. 2 or A' Proceresek tö Kamarája először állani fog 20 Spanyol Grandból, 10 Püspökből, vagy Érsekből, Casztília 6 Tituloszaiból, 's azonkívül 50 tagból, kik talent, és vagyon által a' többiek felett megkülönböztetik magukat. Mind ezen 50 tagokat a' Deputatusok Kamarája nevezi ki, 's a' Kamarának jussa lesz; számokat nagyobbra is nevelni. 3 or A' második Kamarát a' nép választja. Mindegyik község a' népesség szerint, egy, vagy több tagokat választ, kik azután mint a' frantzia választó Collegiumok, egy Comité képeznek, és Deputatusokat választanak. 200,000 lakosra 3 Deputatus esik, 's erre nézve mindenkor a' közelebbi népszámlálás vétetik sinór mértékül. 4-er A' bevételi, és kiadási budget, a' Kamarák jóváhagyásának vettetik alá, — a' tanácskozások szabadon, és akadály nélkül folytattatnak, de a' határtalan Veto a' törvények előterjesztésekor a' Koronánál megmarad. Az Initiativa a' Koronát illeti, melly a' Kamaráknak a' törvény javallatokat vitatásul előterjeszti. 5-ör A' legelső előterjesztendő törvény legközelebb abban fog állani, hogy Don Carlos, és örökösei, a' Spanyol throntól megfosztassanak.

Infantado Hertzeg, első rangú Spanyol Grand, 's az Országnak leg-gazdagabb birtokosa, hosszas beteg sége után, meghalt.

B É T S.

Ó Ts. K. Apostoli Felsege méltóztatott Mártz. 9 kén költ Kir. határozata által Egri Kánonok Lonovits Josef Urat, a' Királyi Tábla Praelatusát, Csanádi Püspökké nemkülömben, Rörösi Görög Catholikus Püspökké, Smicziklász Gábor Urat, eddig ottani püspöki helytartót kegyelmesen kinevezni.

MAGYAR ÉS ERDÉLY ORSZÁG.

Po's on. Mártz. 19 kén tartatott a' 161-ki Országos Ülés mind a' két Táblánál, — még pedig először a' Tek. Rknál és Rknél a' tudva lévő három rendbeli Felírási javallat felett készült új Izenetek felolvastattak, azután a' Veszprémi F. T. Káptalan Követje szónoksága alatt, a' Fő Rendek Táblájához küldöttek által, a' hol szinte elebb felolvastatván, azután leírásra útasítottak.

Ma az az Mártz. 20 kán kerületi Ülésben a' summás Perek vétettek folytatólag tanátskozás alá.

N. Szalontáról Mártz. 11-dikén. E' f. Mártzius hónap 11 dike, N. Szalonta Mező Várossának (Biharba) tám fél századig is siratandó napja vala. — Mellyben reggeli tizedfél órakor egy véletlen, 's bizonyosan gondatlanságból támadott gyűlés, a' legrikkább szél fuvalmások között történvén: a' minden emberi erőt felül haladott lángok, 157 lakó Házakat, ugyan annyi, vagy még számosabb, hozzájuk tartozott épületekkel, két óra lefojta alatt hamubakarának. — A' kétségbe esést ábrázoló zavarba jött szerentsétlenek között egy édes anya két egy időbe született,

's az égés alatt is melljéhez szorított gyermekivel lett az elők között láng áldozatjává. — Még tartott a' szerentsétlen jelenés, midőn már némelly nemes szívű ember barátok, a' szerentsétlenek lehető felsegelléséről gondoskodtak. — Ugyan is éppen ez napon tartván a' N. Szalontai N. T. Egyházi vidék Tekintetes Boros Jenői Tisza Lajos Ur mint Coadiutor Curator Elölülése alatt közgyűlést: a' tisztelt Elölülő Ur a' szerentsétlenek között tiz leg-szegényebb sorsuak Házainak felépítésére, e' helyhez legközelebb eső erdejéből minden szükséges fákat ajánlja. — A' jeles példa reménylünk fog találni rokon érzésekre. — A' szerentsétlen eset pedig szolgáljon különösen e' Tavaszi napokban vígyázásra való intésül minden Hellyek lakosinak.

Veszprém-ben a' közelébb irtoztatóan dühösködött szélvészkor, melly házfedeleket sulytott le, fákat döntött ki 'stb., tűz támadván, hét ház 's ezekben egy asszony és két gyermek elégték. Sz. Gálon Mártz. 12 kén reggeli hat órakor gondatlanságból tűz ütven ki, 117 ház, ha a' pajták is beszámoltatnak több mint 200 épület hamuvá égett. — Mártz. 8-dikán Innota és Csór közt a' postát két utonálló kirabolta.

Füle Károly hazánkfia, a' ki tudományos tapasztalás miatt, főképp pedig hogy a' természeti tudományban buvárkodnék, hazánkból keletre utazott, mint hiteles kutfőből credt hírek mondják, a' balkáni hegység vidéken elveszett. J...r.

Brassó Mártz. 5 dikán. A' Barczaságon Rosnyon 84 gazdának minden vagyonszáka egy szerentsétlen tűz által az emésző láng prédájává lévén: ezeknek felsegellésére senki segítőkészet nem nyújtott, mint a' már jeltévő indulatjáról esmeretes Czerven-

vodaly D. István Ur, a' midőn a' mult hónap 24-dikén a' fenemlített 84 gazda mindenikének külön külön egy véka törökbuzát parantsolt adni. E. H.

Magyar Tudós Társasági jelentés.

1.) A' társaságnak 1831-re szólott philosophiai kérdésére, e' f. e. Mártiusa' 8-dikán estig, mint a' határnapig két felelet érkezett, következő sorban és jelmondattal:

1. ΑΑΗΘΕΥΕΙΝ ΚΑΙ ΠΑΡΡΗΖΙΑΣΕΖΘΑΙ.

2. Est Deus in nobis, agitante calescimus illo.

Ezek a' mai ülésben választott bírának adattak által 's mivoltuk felől majd az 5-dik nagygyűlésből szóland jelentés, midőn a' nyertesnek a' 100 darab arany jutalom is ki adatik. Addig pedig a' velek jött töretlen petsétü levélkék, a' társaságnak és Georch Illyés Táblabíró 's tiszteleti tagnak mint a' mai ülés' előlülői helyettesének petsétével külön papírosban egybe petsételtetve a' levéltárba tétettek.

Ugyan e' philosophiai kérdésre, egy harmadik felelet, Mártius' 14-kén érkezett e' jelmondattal: Si ergo conveniat universa ecclesia in unum, et omnes lingvis ignotis loquantur, intrent autem idiotae (i. e. imperiti) aut infideles: nonne dicent quod insanitis?

Ez elkészvén, vizsgálat alá nem vétethetett. Nevét rejtő levele egyébiránt bontatlan maradt.

2. Az 1832-re kitett historiai kérdésre, mellynek határnapja hasonlóképen e' f. e. Mártius' 8 dika volt, az nap' eltöltéig egy felelet sem jött.

Azon felelet sem adathatott tehát vizsgálat alá, melly e' tárgyban Mártius' 11 dikén és így elkészve, e' jelmondattal érkezett: Az életnyugalom' ntolsó titka, munkásság. Nevét rejtő levele nem rendében készült ugyan, azonban töretlen hagyott.

Ne sajnálja ennél fogva mind a' philosophiai mind a' historiai felelet' írója, kéziratját a' titoknoktól visszavétni.

3.) A' külföldi játékszín Vid. köteté, megjelent e' tizimmel: Tancred, szomorújáték 5 felvonásban, Voltaire-től, ford. Arvay Gergely. Ára 26 kr. pengőben. Találatik Pesten Eggenberger Jó'sef könyvárosnál.

4.) Többféle megvizsgált kézirat lévén a' levéltárban olyan iróktól, kik nem tevék fel azok' belüldésekör, mellyik postáról kapják levelüket, ne sajnálják megbizottjaik által jelenteni magokat, hogy a' velük vagy a' vélemény közölthetessék vagy Rézirataik visszaadathassanak.

5.) Ismételtetik, hogy kéziratját liki tisztán leírva 's lapozva és legalább könnyű kötésben küldje be.

Pesten, a' héti ülésből, Mártius 15 kén 1831.

Döbrentei Gábor m. k. titoknok.

A' Pénz folyamát Mártzius' 24 dikén; közep ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 97 7/8

Az 1820-béli sorsosok: — —

Az 1821-béli hasonlók: — —

Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 56 1/2 for. keltek, mind Conv. Bank - Aktziák keltek 1245 5/6 for. ton Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó Márton J o's e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomatató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker - Strasse Nro 755.)